

ชื่อเรื่อง การพัฒนารูปแบบกิจกรรมการเรียนรู้ของครู กศน.ตำบลในภูมิภาคตะวันตกเพื่อพัฒนาทักษะการคิด
ของผู้เรียน

ผู้วิจัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรรณวีร์ บุญคุ้ม อาจารย์ ดร.วิสูตร โพธิ์เงิน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ศิลปากร อาจารย์ ดร.พจนา บุญคุ้ม คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครู กศน.ตำบล ในภูมิภาค
ตะวันตก 2) สร้างและพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครู กศน.ตำบลในภูมิภาคตะวันตกเพื่อพัฒนา
ทักษะการคิดของผู้เรียน และ 3) หาแนวทางพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครู กศน.ตำบลในภูมิภาค
ตะวันตกเพื่อพัฒนาทักษะการคิดของผู้เรียน ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบการวิจัยและพัฒนา (R&D) มีพื้นที่ศึกษาใน
ภูมิภาคตะวันตก 8 จังหวัดคือ กาญจนบุรี สุพรรณบุรี นครปฐม ราชบุรี สมุทรสาคร สมุทรสงครามเพชรบุรี และ
ประจวบคีรีขันธ์ กลุ่มตัวอย่างและผู้ให้ข้อมูลหลักในการศึกษาคือ 1) ครู กศน. ตำบล 226 คน 2) ผู้บริหาร กศน.
จำนวน 12 คน 3) ผู้บริหาร ครูกศน.ตำบล นักวิชาการ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่ร่วมสนทนากลุ่ม รวม 22 คน เก็บ
รวบรวมข้อมูลในเดือนตุลาคม 2557-มิถุนายน 2558 ผลจากการศึกษาพบว่า

1. สภาพการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครู กศน.ตำบลในภูมิภาคตะวันตก พบว่า ครูทำหน้าที่หลัก
ในการจัดการเรียนการสอนทั้งระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยใช้หลักสูตร
แกนกลางที่กำหนดโดยส่วนกลาง ครูใช้การบูรณาการรายวิชาต่าง ๆ ผ่านกิจกรรมการเรียนการสอนที่ครูทำหน้าที่
สอน ให้ความช่วยเหลือ แนะนำ สนับสนุน โดยเน้นให้ผู้เรียนได้ทำงานร่วมกัน และการประเมินผลใช้วิธีการประเมิน
จากการสอบและจากผลงานหรือชิ้นงาน ปัญหาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้คือ ครูสอนหลายรายวิชา สอนเด็ก
หลายกลุ่ม บางรายวิชาขาดประสบการณ์ในการสอน เนื่องจากครูมีวุฒิการศึกษาไม่ตรงกับรายวิชาที่สอน เนื้อหา
ที่กำหนดให้เรียนมีมากเกินไป ผู้เรียนบางคนไม่มีเวลามาเรียนเพราะต้องประกอบอาชีพ และข้อสอบบางรายวิชา
ยากเกินไป

2. รูปแบบกิจกรรมการเรียนรู้ของครู กศน.ตำบลในภูมิภาคตะวันตกเพื่อพัฒนาทักษะการคิดของ
ผู้เรียนที่สร้างและพัฒนาขึ้นคือ “รูปแบบพื้นที่ว่างแห่งการเรียนรู้” หรือ “SPACE OF Learning Model” มี 8
ประกอบคือ 1) การคิดที่นำไปสู่ความยั่งยืน (Sustainability: S) 2) การมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้
(Participation: P) 3) การมีเป้าหมายในการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับตน (A: Aim) 4) การคิดสร้างสรรค์ (Creative
Thinking: C) 5) การประยุกต์ใช้ความรู้ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (Efficiency Economy: E) 6) การให้
โอกาสในการเรียนรู้ (Opportunity: O) 7) การมีสัมพันธภาพที่ดีในการเรียนรู้ (Friendship: F) และ 8) การเรียนรู้
ที่สอดคล้องกับทักษะการเรียนรู้ในปัจจุบัน (Learning)

3.แนวทางพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครู กศน.ตำบลในภูมิภาคตะวันตกเพื่อพัฒนา
ทักษะการคิดของผู้เรียน พบว่า ควรมีการพัฒนาทั้งในส่วนที่เกี่ยวข้องกับตัวครูผู้สอน หลักสูตร วิธีการวัดและ
ประเมินผล เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพความต้องการและความแตกต่างของผู้เรียน

คำสำคัญ: กิจกรรมการเรียนรู้/ ครู กศน.ตำบล/ ทักษะการคิดเป็น/ ภูมิภาคตะวันตก

Research Topic: Development of Learning Activities Model of Sub-district Non-formal Education Facilitators in the Western Region to develop Learners' Thinking Skills

Researchers: Assistant Professor Dr. Wannawee Boonkoun, Dr. Wisud Po-ngern, Faculty of Education, Silpakorn University; Dr. Potjana Boonkoun, Faculty of Management Science, Phranakorn Rajabhat University

Abstract

The objectives of this study were to: 1) explore the situation of learning activity management of sub-district non-formal education facilitators in the western region, 2) create a model of learning activities to develop thinking skills for learners, and 3) find guidelines for the development of learning activities to promote thinking skills of learners of sub-district non-formal education facilitators in the western region. Research and development (R & D) was used in this study. The research area included eight provinces namely, Kanchanaburi, Suphan Buri, Nakhon Pathom, Ratchaburi, Samut Sakhon, Samut Songkram, Petchaburi, and Prajuab Kirikhan. The samples and key informants of the study were composed of 1) 226 sub-district non-formal education facilitators, 2) 12 administrators of district non-formal educational offices, 3) 22 key informants for focus group discussion: administrators, teachers, academics, and stakeholders. The data were collected during October 2014 – June 2015. The results of the study were as follows.

1. *The situation of the learning activity management of sub-district non-formal education in the western region* was found that each facilitator was the principal manager of the instruction in all elementary, junior secondary, and senior secondary levels. Facilitator used the core curricula designed by the center focusing on the learners' participation in teamwork and practice. Then the evaluation was conducted through the exams and work pieces. The problems of learning activity management were found that the facilitator taught several subjects to different learner groups, with a lack of teaching experiences. The curriculum was composed of many subjects. Some learners could not attend their classes due to their jobs, and some exam items were too difficult.

2. *The created model of learning activities to develop learners' thinking skills for sub-district non-formal education facilitator in the western region* was the "Space of Learning Model". It was composed of eight elements: 1) sustainability of thinking (S), 2) participation in learning (P), 3) appropriate aim of oneself (A), 4) creative thinking (C), 5) efficiency economy application in daily life E, 6) opportunity providing to learners (O), 7) friendship gained during happy learning (F), and 8) learning activities consistent with learners' current learning (L).

3. *The guidelines for the development of learning activity model of sub-district non-formal education facilitators in the western region* included the development of facilitators, curricula, and evaluation methods, to be in consistent with learners' needs and differences.

Keywords: learning activity/ sub-district non-formal education facilitator/ thinking skill/ the western region